

మాడుగులు గ్రామ నివాసు లగు

యం త్యాడీ చిరంజీవోప నామక సన్మ్యాసి నారాయణ గారీచే

యం ర చి యిం సం బ డి

యం నియు, ససేమిద నాట కాది గ్రంథ కర్తయ్య చక్రస్థి సోదరుడు నగు

యం వేంకటశాస్త్రిచే బ్రకటింపబడియె.

మొదటి పూర్వపు 2 000 ను.

మఖాసాదారణ, మదనరాహాసి నాటకకర్త చతుర్వేద

శ్రీ బాహుబలీంద్రుని సింహాద్రి రాయ బాబుగారి వలన

శ్రీ శోరంగి ఆయుర్వేదీయ ముద్రాలయమును ముద్రింపబడియె

కాశీ నాథ.

1924

కాశీరైటు రిప్రెస్ట.

(మొదట 0—1—6

జ్ఞాపకము

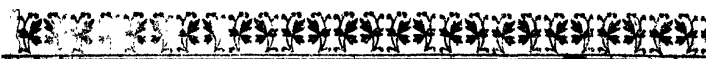
ఇక్కడ వివరించుచున్న జననీజనకుల కలిపేమాన్యుడలగు చంద్రాచారి, యముల జిల్లా కలెక్షరు మున్ముఖులగు పిమ్మట నాకును నాకన్న బిడ్డయగు నానాచారిని జేష్ఠమండల 1899 వ సం॥న జనించి పకలనుగుణగణ గరిష్ఠమండల బ్రాహ్మణము నతిక్రమించి లక్ష్మీ దేవియును నర్థాంగినిబడసి 1901 వ సం॥న బిడ్డభారముకాత్రి యను సుపుత్రునిగని తనకిరువదియైదు నత్యురముల ప్రామున దండ్రాగారివద్ద జదివెడిపాఠశాల గాంచి యీర్ష్యవహించి స్వచ్ఛాలోనాకని సహపాఠకునిగా జేరెడినుకొని తదేకధ్యానంబుగా నాటుమూసన తండ్రాగారివద్దనే వలయు గ్రంథంబులఁజదివికవితానమర్థతఁ గలిగి ప్రవధమంబు దేవతానామంబుకన్న సన్యంబప్రస్తుతముగా భావించి 1905 వ సం॥న నీశితకము రచించి మతియుననేక విషయములనుగూర్చి చాటువులనువిరచించి యిక్కడ యో రచింపంబూని తుమారుని గర్భాష్టమవర్షంబున ముపనయన విధిగ వించి యనుకూలవతియగు నిజధర్మపత్ని సురలోకముంజేరుట కెంతయువంతనొంది పిదపఁజంద్రాంబ, స్వర్ణాంబలను కన్యాద్యయమును బరిణయంబై తదల్పకాలగూనమమ్మందఱివిదుఃఖార్థంబునంద్రోసి తాఁగీర్తి కేమండగునంతఁ దత్పుత్రులగుగుణవతియగు కన్యామణిని బెండ్లాడి మాతాపితృ ఋణంబు సల్పకాలంబున దీర్చుకొని తనపదునాలుగవ యేడునకుదాతగారివల్ల విద్యనభ్యసించి కవితాప్రవేశమును గలుగఁజేసుకొని నిజపత్నిప్రభృతుల దుఃఖాన్నింద్రోసి 1915 వ సం॥న నాగూడ జననీజనకులవద్దకేగెను. మఱికొంతలో నాద్వితీయసోదరియు 1918 సం॥న నాతండ్రాగారును మమ్ములవిడిచి స్వర్ణస్థలయిరి, తద్దుఃఖంబుభరింపలేనివదంబున నాద్వితీయ సోదరుండును 1920 వ సం॥న వారిచేజేరెను.

ఓహో! దైవపిఠికి శబ్దార్థములుగూడ మారుచున్నతో యనునట్లు చిరంజీవి సంచీవియ నడి నా భ్రాతృద్యయోపనామక పూర్ణార్థంబులుగూడ వ్యర్థంబులయి వారాయల్పకాలములోనే సురపురింజేరి జేష్ఠసోదరినినమ్మిమిక్కిలి చిఱుతయగు నాద్వితీయభ్రాతృపుత్ర, కళత్రములను నాజనని సహితముగాదుఃఖజలధిమగ్నులఁగావించిన నేటికాదుఃఖమును మరచి భ్రాతృభక్తిచేఁ బ్రేరేపింపంబడిన నేనీశితకమును యథాశక్తిశోధనతో ముద్రింపించితిగానఁ దన్నామంబులీయాపకముగా నాశ్వగృహంబుల నాచంద్రార్కముగా నుండుబ్రాహ్మింతువాడను.

15—5—1924.

పుత్రము కాకినాడ.

త్యాడీ వేంకటకాశ్రమి, లక్ష్మీనా

శ్రీ జగన్నాథాయ నమః.

జగదీశ శతకము

- మహిళా హృదయాభోధాన చుట్టెయ్యి! కామ్య ధత్తప్రియ! న
 బ్రేమన్రొవుమునతశము! సేమంబుల నొసంగుచుంపి ధ్రీజగదీశా॥
- క॥ వాహీభూ తామసశున్ బాహుంకశ పాశముఖ్య ధరితునకును దా
 సోహుని జేతు శతశము! శ్రీహృచ్చోరా! ముకుంద ధ్రీజగదీశా॥
- క॥ అంచితమై నహాయ వి! అంచితమును హస్త ధన్యంబుల దీ
 పించగ జెయ్యుచు నిచ్చ వి! రించినతికి నతులంజేతు ధ్రీజగదీశా॥
- క॥ గురువును జనకుడు కరుణా కరుణగు హృద్ధిరామ ధన్యమృతకే
 గరమెఱింగి శ్రీ మును శే! నిరహి నొసంగెదను గొనుము ధ్రీజగదీశా॥
- క॥ గోపీజన హృచ్చోరా! పాదహస ఘనకుతార ధటురణశూరా!
 నీపాదసేద జేసెన! శ్రీశత! ననుబ్రోవుమయ్య ధ్రీజగదీశా॥
- క॥ శ్రీమహిత కందశతశము! కామితనత్ఫలవ! నీకుం ధానుకనివ్వం
 గామదని నిశ్చయించితి! సేమంబుగఁ గొనుముదీని ధ్రీజగదీశా॥
- క॥ ఆశాపతి తతిమితా! కాశాధిప శయన! కలుష ధానన వహనా!
 నాశీకృత రిపుంఘా! శ్రీశా! నుతమానివార ధ్రీజగదీశా॥
- క॥ నీలాంబుద నిభదేహ! వాతవర దివిజ! సర్వ ధానవిమూరా!
 లీలామాయుష విగ్రహ! శీలాధి! గుణగణాధ్య ధ్రీజగదీశా॥
- క॥ కంధరంబు నరగాత్రా! మంధర రిపు మిత్ర! భాస్క! రాధిజనేత్రా!
 సింధుర పుంగవ రక్ష! సింధుజ హృదయాబ్జభృంగ ధ్రీజగదీశా॥
- క॥ మందరధరమునిందిత! మందర పాదాంబుజాత ధన్వత్రానుమతా!
 కందర్పజనక! బ్రోవుము! చిందము చేబూనినట్టి ధ్రీజగదీశా॥
- క॥ సంగరజిత రిపుంఘా! యంగజగురు! కంసహరణ ధయంబుగిశయనా!
 భృంగనిభ చిక్కిరకౌకి! లింగనిభ! నారాదవిశత ధ్రీజగదీశా॥

జగదీశ శతకము

- వలాపలు మాటలు, నీ! పాలంబడి నీదుపాద ♦ పన్నము లెప్పుడున్
జాలంగఁ గొల్తును గావు, కు! చేలాదర! సుగుణజాల ♦ శ్రీజగదీశా॥ 40
- భారమునీదే యుండును! నేరములను గావునంచు ♦ నిరతము వేదన్
గారణమేమో కాదవు? చేరంగాఁగిసి వేగ ♦ శ్రీజగదీశా॥ 41
- భావలీకేలా? చాలా! దోషములను జేసినాఁడ ♦ చొలంగింపుచు సం
తోషిగ నేలుమునన్నో! శేషశయన! పన్నవయన ♦ శ్రీజగదీశా॥ 42
- తాపకమునన్ బులు! భావమున న్నిలువఁదగిన ♦ ప్రజ్ఞ నొనఁగినన్
గావుము వేగమెనుతన! తేనకజన కల్పభూజ ♦ శ్రీజగదీశా॥ 43
- కోవిదజన నుతపాదా! భూమి! జగి దేవీని ♦ పుణ్యచరిత్రా!
పావక సమతేజా! యో! సేవకమందార! గావు ♦ శ్రీజగదీశా॥ 44
- సింధునిషంగ ప్రయశః బంధురబల కంఠముఖు ♦ సర్వాహారా
గంధమహ తనుజవినుతా! సింధుర రత్నోదయ ♦ శ్రీజగదీశా॥
- ఘాతిత దుష్పాతన! నా! పాతకముల బాపికరముఁ ♦ బాలింపకనీ
భ్యాతికి నవ్యర్థతయే! సీతాధవ! సురగజైత ♦ శ్రీజగదీశా॥ 46
- ఘాతా! సదహల గుణవం! ఘాతా! పూతా! విలాస ♦ కరుణోపేతా!
నేతని నిన్నునమ్మిత! శ్రీ సహజీనాథ! గావు ♦ శ్రీజగదీశా॥ 47
- మూరహరి! భవనాని మాధవ! భగవన్! నిరుగానముర ♦ దండితకుజనా!
పురహరఃఖ! సరహరి! విలాసవన్ బ్రహ్మచరన్మ ♦ శ్రీజగదీశా॥ 48
- శ్రీకాంతాతి ప్రియ! నా! శ్రీకాంతాన్యదేవ ♦ సేవితచరణా!
శ్రీకాంతవిజిత భాస్కర! శ్రీకాంతుల నొనఁగిగావు ♦ శ్రీజగదీశా॥ 49
- పతిభక్తి లేని వనితయు! శ్రుతిహీనత నొప్పుభూమి ♦ కుండును వరభూ
వతిలేని యట్టిరాష్ట్రము! శ్రీనిందిన్ద్రం బగు చుచుండు ♦ శ్రీజగదీశా॥ 50
- దీపంబులేని గృహము, ని! కావతిలేనట్టి రాత్రి ♦ సంగరమునబల్
కోపంబులేని శూరుండు! శ్రీపాల! శోభంగమన ♦ శ్రీజగదీశా॥ 51
- హాటకము లేనిపేటిక! కామితలేనట్టి బోఁటి ♦ కుంగంయున్
నీటుంగల లిపియొసర్చని చీటియుఁ గన వేఁడుకనున ♦ శ్రీజగదీశా॥ 52
- క్షమలేని తపముమేల్పి! స్త్రములేకయె భూషణములు ♦ ధరియించుటయున్
మిలేని రతియుఁగరమ! లిమిఁజేయునె యెంచిమాఁజ ♦ శ్రీజగదీశా॥ 53

జగదీశ శతకము

- జితంబివ్వని కొలువును! మాతృక లేనట్టి శిశువు ♦ మహిమ్రతుకుటయున్
పాతకి యభిసత్తియైనను! తేతోముదముదవ చెప్పుడు ♦ శ్రీజగదీశా॥ 5
- నీనామోచ్చారణచే! నానావిధ దోషములును ♦ నాశనమౌటన్
గానరు మతిహీనులు సుకు! లీనులమని గర్వించుడి ♦ శ్రీజగదీశా॥ 56
- మణులనుగూర్చని కనకముఁ! కనకంబునఁ గూర్చినట్టి ♦ ఘణముగిగణమున్
మనమున కింపాదవపుడ! చెనఁటుల గర్వించువంచు ♦ శ్రీజగదీశా॥ 56
- మతిసహన శూన్యపండితి! తతి గర్వపురాజునిమితి ♦ చలించు నబోధుల్
మతిగనని జన్మతొంచును! షీతికెంతయు జనువుగాఁగ ♦ శ్రీజగదీశా॥ 57
- కులధర్మము దిగనాడుచు! ఖలజాతులఁ గూడిగీచ ♦ కాన్యముబండున్
మెలఁగెడి తుచ్చులఁజూచి! నీ చేలన్నానంబునగును ♦ శ్రీజగదీశా॥ 58
- ధనలోభాత్మత దుర్గుణ! లనుజేరి చిరాన్తబంధు ♦ లనుజెడి ధునిన్
సయ విహీనతఁ దిరిగెడి! చెనఁటుల శిష్యులగీచ ♦ శ్రీజగదీశా॥ 59
- దురితోపేత గుణంబులఁ! బరకాంతలఁ బొందునట్టి ♦ పాపులతరుణుల్
పరపురుషు లందుఁదిగుగక! చిరకీర్తిని బొందఁగలక ♦ శ్రీజగదీశా॥ 60
- అరసికపన సంభాషణ! మరసిక జనులందుఁగవిశ ♦ మగయఁగ మహిమై
నరసిక సుందర సమమై! చిరకీర్తిని బాపుఁగాడె ♦ శ్రీజగదీశా॥ 61
- నీసామర్థ్యము చెలియఁగ! నా సాంబశివునకుఁదప్ప ♦ నలవిను తెలియన్
దానీకృత భూతేశా! శ్రీనివాసుత! గావునన్ము ♦ శ్రీజగదీశా॥ 62
- నీరంబులేని కూము! నీరజములులేని కొలను ♦ నెత్తలేని కుమిల్
సారముజెందవు ధృఢశృ! నీరదాగజ! ముకుంద ♦ శ్రీజగదీశా॥ 63
- దాతలులేని పురంబును! నీతిరహితుఁడైన జనుఁడు ♦ నీచపుఁబనియున్
ఖ్యాతింబొందక యుండును! జేతోజాతారిమిత్ర ♦ శ్రీజగదీశా॥ 64
- సంకపి కేదారంబును! భంకనమునఁ బారిపోవు ♦ భటులును భవిషై
నుండిన నిష్ఠులహుఁగజ! చెందంబడు రిపులఁగల్గు ♦ శ్రీజగదీశా॥ 65
- శ్రీతాతూ! విజితాతూ! యతిరతూ! నిఖాదుర్గు! ణాటవినహనా!
మితభానా! వశవేషా! భృతతోషా! రత్నభూష ♦ శ్రీజగదీశా॥
- శ్రీరమణీ యుతవతూ! భూరమణీరమణ! సర్వ ♦ భూతహిత సతా!
గారామున సనువేగమె! చేరఁదిగిచి గావుమయ్య ♦ శ్రీజగదీశా॥

జగదీశ శతకము

1. ప్రాచీనమైన కటాక్షం! బుంచుచు ననుజేరదీసి ♦ యోముటకును పీ
 తించిన గనబడరీక ర! ఊంచునుధర నీనెదిక్కు ♦ శ్రీజగదీశా!
2. నీవాడె ననుచు నన్నుం! గావునుచు వేడుకొంటి ♦ కలుషాపహరా
 గావంగదె రక్షితం! గ్రీవా! ననువేగదయను ♦ శ్రీజగదీశా!
3. భూవలయాధీశా! నే! నీవలసఁ దరించిచాల ♦ నెగఁగ నుంటిన్
 గాఁగఁ బూనుముఁహిని! నేవల మాత్రంబుజేతు ♦ శ్రీజగదీశా!
4. స్వతంత్రమునీ పాదంబుల! మతినిడి నేవేడుటెఱుంగ ♦ మాధీశా! మా!
 పతివగుట నెఱుంగుదున! గాం! ఊతములఁజేకూర్చిగావు ♦ శ్రీజగదీశా!
5. సన్నతచరితా! నీవద! సన్నతలను జేయుటెఱుంగ ♦ సంతతయనా
 విన్నపముల వినిచేర్చుము! చెన్నుగ నీరకివేగ ♦ శ్రీజగదీశా!
6. ప్రేమరవంతయునాన్! రా, మనలఁచుఁ జాలఁ గావ ♦ రావిదితగునా?
 కావజనక! వందా! శా! ఛీ! మదభీష్టములఁ దీర్పు ♦ శ్రీజగదీశా!
7. బాగుగ ననుసేవించుట! నేఁగానను నన్నుఁగావ ♦ నేర్పరి నయ్యున్
 వేగము గావమి తగునా! శ్రీగరుడధ్వజ! మురారి ♦ శ్రీజగదీశా!
8. ఘాతుకజన సారణా! నా! పాదసిములఁబాపి నన్ను ♦ బహుకృపతోపన్
 గాతుకలంచును వేడితి! శ్రీతరుణలోలచిత్త ♦ శ్రీజగదీశా!
9. నీతుల్యమైన దైవము! నాతుల్యంబైన వాపి ♦ సరణ! లేరీ
 చాతుర్దశ భవసంబుల, ప్రేతాంతఃకరణ హరణ ♦ శ్రీజగదీశా!
10. నయముగఁ గావుము నన్నో, భయహర! కృష్ణా! ముకుంద ♦ పావనచరిత
 నయపేద్య! సవ్యసాచి, ప్రియకర! కరుణాసముద్ర ♦ శ్రీజగదీశా!
11. రాజసమ యశోవర! ని, ద్రాజానన! భక్తనంద ♦ రాజితకాంతీ!
 గోజనుత చరిత! సన్నీ, రహితదళాక్ష! గావు ♦ శ్రీజగదీశా!
12. నీశరణఁ జెందుకున్న ను, మేళింపా! గాచువార ♦ లేరీభువి ల
 క్ష్మీశా! గావుము హరధా, త్రీశతయజ్ఞాదిసేవ ♦ శ్రీజగదీశా!
13. అక్షయసూపా! సత్కృష్ణ! బీజీత భక్తాఘ! వంద ♦ వీడ్పడ! సితప
 నీద్రాక్ష! సతదత్త! బహు, శిషీతరిపులూస! బ్రోవు ♦ శ్రీజగదీశా!
14. కృపాపరాధిని గావుమునను, సుమంచక నీదుచరణ ♦ నీరజవిలస
 ముఁసెఱుంగని మూఁగులఁబ్రకీపతిధ్వజ! గావలేదె ♦ శ్రీజగదీశా!

జగదీశ శతకము

భీకరతర రిపుహరణా! పాకారి సుతాత్మ పాద ధ్వంసజ విలసత్
 కాకున్ధ కుంజ! పర న, ర్వీకర సాత్వయన! గావు శ్రీజగదీశా॥
 శ్రీకామినీ మనోహర! పాకారిసత ప్రభావ ధవళభయహర! దా
 నీకృత పత్నీకృత గౌ, కీకాంతా! నన్నుగావు శ్రీజగదీశా॥
 మిత్రునిగ వానరునిగొని, శత్రుండు రాక్షసుని వేగ శాఫింఛితివౌ
 సుత్రామ వినుత! రఘువర! చిత్రముగద నీదుచర్య శ్రీజగదీశా॥
 పతితుంబ్రజోచుటంగద నీ, కతులితసుగు పతితపాన నాఖ్యజెలంగెన్
 తీతివిశ్రు తాక్షియగ హా, నితనితనీరజ! ముకుద్ధద శ్రీజగదీశా॥
 శ్రీకమల జాండగర్భా! శ్రీకలిత సుమతీ! వైరి శిక్షణదక్షా!
 చేకొనిగావుము ననుజ, క్రీ! కరిరాద్రు! వరద శ్రీజగదీశా॥
 సోమకుండు నిగమమునిగొన, నామనుజాశేనునిజంపి యావేనంబుల్
 శ్రీవీణమూర్తి వౌచును, తేమంబుగ నజనికీచే శ్రీజగదీశా॥
 భీకరు లసురులు సురలును, బ్రాహ్మణ మంచరముతోడ వనధిని దరువన్
 జేకొని దానిఁ హించిన, శ్రీకూర్మము నీవెకావె శ్రీజగదీశా॥
 కాంచన నేత్రుండు భూమిని, గొంచుఁజనన్ గిటిగ నానిఁ గూలిచియ
 ప్రంచవె యెప్పటివలె నీ, రేజాయత నేత్రయుగళ శ్రీజగదీశా॥
 పరసుతుఁ బ్రహ్లాదుని ము, మృదుఁడయి హింసించు హేమ శసిపునిదృం
 పరబాటునిఁ గావని నీ, స్థిర నరసింహుండ వైతి శ్రీజగదీశా॥
 పరయ నడుగులుమూఁచి, ధారుణి బలినడుగుకొనఁగఁ దగవటుండవ
 వేరిబలి న్నట్టిసునా, శీరుసకిచ్చితివి జగము శ్రీజగదీశా॥
 పరత శత్రులఁ దునుముచు, ధారుణిఁ దనరితివి మిగులఁ దనుజిత శర
 పరా! శ్రీకృష్ణాగ్రజ! శిరియన న్నుడువఁబడెడి శ్రీజగదీశా॥
 పామి ముయ్యేడుమారులు, భూమిశులఁ దునిమి రుధిర పుందర్పణలక్ష్మ
 మంబుగఁ బితృతృప్తి, శ్రీమీటిని పరశురామ శ్రీజగదీశా॥
 శీరిన దశరథరాజుకు, గారా సుతుండవగుచుఁ గడు దర్పమునన్
 పారుణి రావణుఁడునిమిస, ముండ వీవుగాదె శ్రీజగదీశా॥
 గద్దనఁ బురత్రయాసురు, క్షిప్తియల పతివ్రతాత్మ ములఁ జెరచినయ్య!

జగదీశ శతకము

- క॥ నతిమూలఁ టునుముటకై తా, నతిదారుణ భిక్షుమూని ♦ యశ్వముపై ను
 ధీమూలఁ జనియెడు కలికా, కృతిఁబూనిన దేవదేవ ♦ శ్రీజగదీశా॥
- క॥ అశాపాశము లెల్లను, నాశముగాఁ గోసివేగ ♦ ననుదయ తోడఁ
 మేళా! రక్షింపుము, ధా, త్రీశంకరముఖ్యచుత్య ♦ శ్రీజగదీశా॥
- క॥ నారాయణ! దామోదర! శారదపారద శశాంక ♦ సన్నిభకీర్తి!
 ఘోరారిహరణ హతవా, లీ! రాఘవ! గావువేగ ♦ శ్రీజగదీశా॥
- క॥ కుతుకముతోడుత నినునా, మతిలోఁ దలఁచుటయెగాని ♦ మత్రియేమోఁ
 సతతముఁ గావుముసభునా, శ్రితపక్షా! పంకజాక్ష ♦ శ్రీజగదీశా॥
- క॥ అద్వైతులెపుడు నినునా, శిష్యయములు మోడ్చిగొల్పు ♦ నిరతంబును
 తద్వంద్యంబులు గిరులును, రిద్వరములు నీవెయంచు ♦ శ్రీజగదీశా॥
- క॥ ఎంతనిను సన్నుతించినఁ బంతమ! నాపైనినీకుఁ ♦ బరమాత్మ! హరే!
 కంతుజనక! నీమనమునఁ జింతింపవె యిం చుకంత ♦ శ్రీజగదీశా॥
- క॥ నాదంట విడువకంటిఁ, గాదంటిఁ గావకున్నఁ ♦ గడుభ్రామికముఁ
 బోదంటి నితరగతి యింక, లేదంటిఁ గావుమంటి ♦ శ్రీజగదీశా॥
- క॥ కుండలకాంతి విరాజిత, గండ్లంబు! పండితప్ర ♦ కాండాదర! నీ,
 దండను నన్నిడి గావవె, రెండవదై నంబు నెఱుంగ ♦ శ్రీజగదీశా॥
- క॥ రవ్వలు సేయకవిడనో, మవ్వపు సౌవర్ణచేల ♦ మర్యాదగనఁ
 టివ్వనఁ గావకయున్నం, జివ్వన రక్షించు నెవరు! ♦ శ్రీజగదీశా॥
- క॥ షీతి శాండిల్యనగోత్రుం, డతులిత పట్టాభిరామ ♦ హర్యక్షుఁడుద
 త్సరిసీతమ యందురువా, రితనయులం దగ్రజుండ ♦ శ్రీజగదీశా॥
- క॥ శాండిల్యనంశ కమలా, ర్కుండగు పట్టాభిరామ ♦ కోవిదుభోగా
 ఖండలుఁడుగు మజ్జనకుని, రెండవ నినుఁగాఁ దలంతు ♦ శ్రీజగదీశా॥
- క॥ భావమున నీపదంబులు, నేవీశక నిల్పిశతక ♦ మిదిజేసితిఁగా
 మ్రోవనజ సునయన! చిరం, జీవియనెడు పేరువాడ ♦ శ్రీజగదీశా॥
- క॥ పొందుగ వరవివృత్కవి, మందిరముల శతకమబ్జ ♦ మార్గాండముగా
 నందాత్మ! యుండఁగాఁబూ, ర్తిందయఁగలిగి జేయు ♦ శ్రీజగదీశా॥

